

Sygn. akt III KK 402/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

w sprawie M. N.

skazanego z art. 292 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 12 września 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego, na
korzyść skazanego,

od wyroku Sądu Okręgowego w T.

z dnia 23 stycznia 2014 r., IX Ka (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w T.

z dnia 4 października 2013 r., VIII K (...),

**1. uchyla zaskarżony wyrok i utrzymany nim w mocy wyrok
Sądu Rejonowego w T. z dnia 4 października 2013 r., VIII K (...) w
części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w jego pkt 3
(skazanie za przestępstwo z art. 292 § 1 k.k.) i w tym zakresie na
podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w w zw. z art. 45 § 1 k.w. umarza
postępowanie przeciwko M. N.,**

2. kosztami sądowymi w tej sprawie obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w T., wyrokiem z dnia 4 października 2013 r., VIII K (...), skazał M. N. za następujące przestępstwa:

- z art. 174 § 1 k.k. w zw. z art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 4 lat pozbawienia wolności (pkt 1),
 - z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 3 lat pozbawienia wolności oraz 120 stawek dziennych grzywny po 20 złotych każda (pkt 2),
 - z art. 292 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 3),
- wymierzył karę łączą 5 lat pozbawienia wolności (pkt 4) i orzekł o środkach karnych.

Wyrok ten, zaskarżony apelacjami oskarżonego i jego obrońcy, Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 23 stycznia 2014 r., IX Ka (...) utrzymał w mocy.

Kasację od tego wyroku wniósł na korzyść skazanego Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zaskarzając go w zakresie orzekającym o utrzymaniu w mocy rozstrzygnięć zawartych w pkt 3 i pkt 4 wyroku Sądu pierwszej instancji, zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 292 § 1 k.k., polegające na zaniechaniu zastosowania ustawy względniejszej dla sprawcy, w wyniku czego doszło do skazania M. N. na podstawie art. 292 § 1 k.k. za czyn, którego przedmiotem było mienie o wartości 400 zł w sytuacji, gdy w czasie orzekania przez Sąd II instancji obowiązywała ustawa ustalająca, iż nieumyślne paserstwo, którego przedmiotem było mienie o wartości nie przekraczającej 420 zł stanowiło wykroczenie z art. 122 § 2 k.w.

Podnosząc ten zarzut, Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku Sądu odwoławczego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co pozwala na jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Nie ulega wątpliwości, że zarówno w dacie czynu, jak i w chwili orzekania przez Sąd pierwszej instancji, przypisany M. N. w pkt 3 jego wyroku czyn

polegający na nabyciu uzyskanego za pomocą czynu zabronionego telefonu, z uwagi na jego wartość wynoszącą 400 zł, stanowił przestępstwo z art. 292 § 1 k.k. W dacie wyrokowania przez Sąd Okręgowy czyn ten nie był już jednak przestępstwem, lecz wykroczeniem. Ustawodawca, nowelizując ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247) przepisy kodeksu wykroczeń, odstąpił od stosowanego poprzednio stałego kryterium kwotowego rozgraniczającego wykroczenie z art. 122 § 2 k.w. od przestępstwa z art. 292 § 1 k.k., na rzecz kryterium będącego pochodną minimalnego wynagrodzenia. Od dnia 9 listopada 2013 r., to jest od wejścia w życie przepisu art. 2 powołanej ustawy, wartością, której przekroczenie powoduje w wypadku nabycia mienia uzyskanego za pomocą kradzieży lub przywłaszczenia odpowiedzialność za przestępstwo z art. 292 § 1 k.k. jest kwota odpowiadająca 1/4 wynagrodzenia, ustalanego – zgodnie z art. 47 § 9 k.w. – na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. (Dz. U. z 2002 r. Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.).

Orzekając w dniu 23 stycznia 2014 r., Sąd Okręgowy nie dostrzegł, że rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 września 2013 r. w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1074), od dnia 1 stycznia 2014 r. wynagrodzenie to zostało ustalone w wysokości 1680 zł, a zatem 1/4 tego wynagrodzenia wynosiła 420 zł.

Nie ulega tym samym wątpliwości, że sytuacja, w której wyrok Sądu pierwszej instancji został zaskarżony wyłącznie na korzyść oskarżonego, skazanego za nabycie w warunkach określonych w art. 292 § 1 k.k. rzeczy o wartości 400 zł uzyskanej za pomocą czynu zabronionego, co do którego nie ustalono, aby miał inny charakter niż kradzież lub przywłaszczenie, obligowała Sąd Okręgowy do uznania przypisanego oskarżonemu czynu za wykroczenie z art. 122 § 2 k.w., co implikowało obowiązek stosowania przez Sąd art. 4 § 1 k.k. i zmianę oceny karnoprawnej czynu z przestępstwa określonego w art. 292 § 1 k.k. na wykroczenie z art. 122 § 2 k.w.

W tym stanie rzeczy, Sąd odwoławczy, utrzymując w mocy zaskarżony wyrok w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w pkt 3, uczynił to z rażącą obrazą przepisów prawa materialnego, tj. art. 292 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.

Oczywistym wydaje się, że naruszenie wskazanych przepisów mogło mieć istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia.

Z powyższych powodów, Sąd Najwyższy, uwzględniając kasację, uchylił zaskarżony wyrok w części utrzymującej w mocy rozstrzygnięcie zawarte w pkt 3 wyroku Sądu pierwszej instancji. W tym zakresie należało również uchylić orzeczenie tego sądu, gdyż w chwili rozstrzygnięcia Sądu kasacyjnego od daty czynu, określonej jako połowa 2012 r. upłynęło ponad trzy lata. Sprawia to, że nastąpiło przedawnienie tego wykroczenia w rozumieniu art. 45 § 1 k.w., stanowiące jednocześnie negatywną przesłankę procesową z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w.

W niniejszej sprawie nie mogło również dojść do restytucji terminu przedawnienia w rozumieniu art. 45 § 2 k.w. Wprawdzie przepis ten przewiduje, że w razie uchylenia prawomocnego rozstrzygnięcia, przedawnienie biegnie od daty uchylenia rozstrzygnięcia, jednak tylko wtedy, gdy w dacie orzeczenia kasacyjnego nie upłynął jeszcze okres przedawnienia karalności. Sytuacja taka w rozpoznawanej sprawie jednak nie wystąpiła.

Z tych też względów Sąd Najwyższy, niezależnie od wniosków kasacji, które nie mają charakteru wiążącego zobligowany był postępowanie o przypisany skazanemu czyn, wyczerpujący znamiona wykroczenia z art. 122 § 2 k.w. na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w. umorzyć i stosownie do treści art. 118 § 2 k.p.w. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa. Zauważyć na koniec trzeba, że następstwem uchylenia we wskazanym wyżej zakresie wyroków sądów obu instancji jest utrata mocy zawartego w pkt 4 wyroku Sądu Rejonowego orzeczenia o karze łącznej.

r.g.